100 LAT

Szkoły Podstawowej w Chruślinie 1916 - 2016

„Kto nie szanuje i nie ceni przeszłości,
nie jest godzien teraźniejszości
ani prawa do przyszłości”
Józef Piłsudski

Chruślina 2016 r.

Zespół redakcyjny:

Aneta Kalinowska

Joanna Mróz

Teksty:

Aneta Kalinowska

Joanna Mróz

Mieczysław Muszkiewicz

Zdjęcia:

Archiwum szkoły, osoby prywatne.

Skład komputerowy, projekty graficzne, okładka:

Mieczysław Muszkiewicz

Materiały źródłowe:

- *kroniki szkolne,*
- *strona internetowa szkoły,*
- *monografia –„Historia szkoły z 1916 - 1990r." - autor Mieczysław Muszkiewicz,*
- *praca pt. „Działalność dydaktyczno - wychowawcza Szkoły Podstawowej w Chruślinie w latach 1990 - 2016r." - autor Aneta Kalinowska*

Korekta: *Agnieszka Mazur, Katarzyna Piłat*

Druk: *Drukarnia "Advert Studio" Ruda Śląska*

Publikacja została wydana dzięki dofinansowaniu Powiatu Opolskiego.

POWIAT OPOLSKI

Spis treści

I. Słowo wstępne 4
II. Z pamiętnika historyka - o historii Chruśliny 5
III. Początki działania szkoły - działalność szkoły od 1916 r. 9
IV. Kluczowe momenty w historii szkoły 13
V. Patron szkoły od roku 2016 15
VI. Formy działalności szkoły w Chruślinie wczoraj i dziś 17
1. Szkolna Kasa Oszczędności 17
2. Związek Harcerstwa Polskiego 17
3. Samorząd Uczniowski 18
4. Liga Ochrony Przyrody 20
5. Promocja zdrowia 22
6. Gazeta szkolna 24
7. Strona internetowa szkoły 25
8. Tradycje szkolne 26
9. Współpraca szkoły ze środowiskiem 27
10. O tym warto wspomnieć 30
VII. Kadra pedagogiczna na przestrzeni wieku 32
1. Kierownicy/ Dyrektorzy szkoły 32
2. Wykaz nauczycielipracujących od 1916 do 2016 roku. 33
3. Zdjęcia grona pedagogicznego z różnych okresów historii szkoły 35
4. Nauczyciele obecnie pracujący 37
VIII. Pracownicy administracji i obsługi 38
IX. Zachowane w archiwum 40
X. Zakończenie 47

I. Słowo wstępne

Szanowni Czytelnicy oraz Uczestnicy uroczystości jubileuszowej naszej szkoły!

Każdy jubileusz skłania do wspomnień i refleksji. Uroczystość 100 - lecia szkoły jest szczególną okazją do podsumowania jej długoletniej działalności.

Wspominając historię placówki pamiętamy o tych wszystkich, którzy poświęcili jej długie lata swojego życia i nie szczędząc sił, wykorzystując swoje talenty, kształtowali całe pokolenia. Na przestrzeni lat moi poprzednicy budowali i przeobrażali tę szkołę, doprowadzając do powstania tej pięknej, nowoczesnej placówki na miarę XXI wieku.

Ogromny udział w tym dziele miał organ prowadzący. Ciągła troska o oświatę gminną i wsparcie, jakie uzyskujemy sprawia, że wychowywanie i kształtowanie następnych pokoleń możemy realizować w spokoju i optymalnych warunkach.

W dziele budowy i rozwoju szkoły wspierały nas również władze oświatowe. W trakcie wdrażania kolejnych reform oświaty zawsze można było liczyć na pomoc Kuratorium Oświaty w Lublinie. Mile wspominamy wizyty władz oświatowych, które towarzyszyły nam podczas ważnych wydarzeń szkolnych.

Szkoła zajmuje ważne miejsce w życiu społeczności lokalnej tworząc współczesną rzeczywistość. Jej mury opuściło wiele pokoleń absolwentów, którzy z powodzeniem kontynuowali swoją edukację, osiągając określone przez siebie cele. Z godnością służą swoją wiedzą i pracą środowiskom, w których się znaleźli. Podobnie wielu zajmuje ważne i odpowiedzialne stanowiska w różnych dziedzinach życia naszego kraju.

Mam ogromną satysfakcję, że przypadło mi pełnić funkcję dyrektora tej placówki. To dla mnie wielki zaszczyt, że mogę zorganizować obchody 100 -lecia szkoły i nadania jej imienia Powstańców Styczniowych.

Pragnę w ten sposób podziękować wszystkim, którzy nas wspierają, za wkład w rozwój naszej szkoły. Szczególne podziękowania kieruję w stronę moich poprzedników- byłych dyrektorów i nauczycieli. Współpraca z Państwem była dla mnie i dla nas wszystkich ogromną przyjemnością.

Przedstawiona publikacja ma na celu podsumowanie bogatej historii i dorobku szkoły. Mam nadzieję, że przyczyni się ona do pogłębienia więzi szkoły ze środowiskiem.

Niech to opracowanie poświęcone Szkole Podstawowej w Chruślinie, przywróci w pamięci wspomnienia o ludziach i chwilach w niej spędzonych.

Dyrektor szkoły
Mieczysław Muszkiewicz

II. Z pamiętnika historyka- o historii Chruśliny

Wieś Chruślina jest najstarszą miejscowością w parafii Boby. W 1386 roku została lokowana na prawie magdebursko - średzkim. Z aktu lokacyjnego wynika, że Chruślina istniała już wcześniej na prawie polskim. Najstarsza wzmianka o Chruślinie pochodzi z dokumentu datowanego na 1360 rok. Od chwili powstania miejscowość znajdowała się w granicach **kasztelanii zawichojskiej,** podległej stolicy książęcej w Sandomierzu. Król Kazimierz Jagiellończyk w 1474 roku powołał do życia **województwo lubelskie,** na terenie którego w **powiecie urzędowskim** znalazła się wieś Chruślina.

Po trzecim rozbiorze Polski Chruślina znalazła się pod zaborem austriackim i weszła w skład **Galicji Zachodniej** i **cyrkułu józefowskiego**. Siedzibą cyrkułu józefowskiego był Józefów nad Wisłą. Od 1803 roku do1809 roku Chruślina wchodziła w skład **cyrkułu lubelskiego.**

W okresie Księstwa Warszawskiego (od 1809 roku) Chruślina należała do **powiatu kazimierskiego** i **departamentu lubelskiego**.

Wśród ośmiu województw Królestwa Polskiego znalazło się **województwo lubelskie**, Chruślina została wcielona do **obwodu lubelskiego**, **w powiecie kazimierskim**.

Po powstaniu listopadowym zmieniono nazewnictwo: **gubernia lubelska, powiat lubelski, okręg kazimierski.**

Po powstaniu styczniowym utworzono 10 nowych guberni. Chruślina znalazła się w **guberni lubelskiej, powiecie nowoaleksandryjskim,** a od 1867 roku w **gminie Godów.**

Jesienią 1918 roku Lubelszczyzna stała się widownią odradzającej się państwowości polskiej. Chruślina weszła w skład **województwa lubelskiego, powiatu puławskiego, gminy Godów.**

W czasie okupacji niemieckiej utworzono Generalne Gubernatorstwo, składające się z dystryktów. Chruślina leżała w **dystrykcie lubelskim, powiecie puławskim, gminie Godów.**

Po 1945 roku podział administracyjny Lubelszczyzny przedstawiał się podobnie jak w okresie międzywojennym.

W 1954 roku w **województwie lubelskim** powstał **powiat opolsko - lubelski** i znalazły się w nim 32 gromady, wśród nich **gromada Chruślina.**

1 stycznia 1973 roku zniesiono gromady i osiedla, a w ich miejsce reaktywowano gminy. W skład powstałej **gminy Wrzelowiec** weszło

15 sołectw, wśród nich sołectwo Chruślina. Gmina Wrzelowiec z siedzibą we Wrzelowcu istniała w latach 1973 - 1976.

Reforma administracyjna z 1975 roku utworzyła 49 województw i zlikwidowała powiaty. Chruślina pozostała w **województwie lubelskim i gminie Józefów** aż do kolejnej reformy z 1997 roku, wprowadzonej w 1999 roku. Od tego czasu wieś Chruślina jest w **gminie Józefów nad Wisłą, powiecie opolskim, województwie lubelskim.**

Tabela 1. *Właściciele dóbr Chruślina w latach 1360 -1913*

Ród	**Właściciele dóbr Chruślina w latach 1360 - 1913**	**Daty z akt o posiadaniu tej miejscowości**
	Wojtko Celej	1360 r.
	Wojtko z Piotrowic	1386 r.
Gorajscy	Beata Mokrska i Dymitr z Goraja Katarzyna Gorajscy herbu Korczak	1405 - 1419 r.
Sienieńscy	Katarzyna i Dobiesław (kasztelan wojnicki, wojewoda sandomierski) Jan (marszałek koronny, wojewoda ruski) Piotr (łowczy sandomierski) Andrzej (podskarbi sandomierski) Wiktorzyn Zbigniew (kasztelan sanocki) Zbigniew (chorąży i kasztelan lubelski) Sienieńscy herbu Dębno	1428 - 1626 r.

Dłuscy	Tomasz Dłuski Dłuscy herbu Nałęcz	1676 r.
Potoccy	Andrzej (kasztelan krakowski i hetman polny koronny) w 1688 roku wieś Kołczyn zamienił na miasto nazwane Józefowem, wybudował w Józefowie drewniany klasztor Bernardynów, spalony w 1727 roku. Na jego miejscu w latach 1730 – 1743 wybudowano obecny klasztor z fundacji Józefa Potockiego, wojewody kijowskiego i hetmana wielkiego koronnego. Potoccy herbu Lubicz	1688 r.
Milewscy	Stanisław Milewski syn i pełnomocnik podstolego owruckiego Bartłomieja Milewskiego, dziedzic wsi Chruślina. Milewscy herbu Jastrzębiec	1722 r.
Tarłowie	Jan Tarło (wojewoda sandomierski, fundator zakonu pijarów w Opolu Lubelskim) Zofia z Krasińskich Tarłowa Tarło herbu Topór	1743 - 1775 r.

Lubomirscy	Antoni Lubomirski (wojewoda lubelski) Aleksander Lubomirski (wojewoda kijowski, generał wojsk francuskich) Rozalia Lubomirska Lubomirscy herbu Drużyna	1776 - 1808 r.
Rzewuscy	Rozalia i Wacław Rzewuscy Rzewuski herbu Krzywda	1808 - 1825 r.
Niesiołowscy	Ksawery Niesiołowski Idalia Niesiołowska Niesiołowscy herbu Korzbok	1825 - 1843 r.
Dolińscy	Idalia i Emilian Doliński, Maria Dolińska, Wanda Dolińska (Dolińscy rozpoczęli kolonizację dóbr Chruślina, zakładając wieś Idalin i Wandalin) Dolińscy herbu Sas	1843 - 1882 r.
	Julian Witkowski	1882 - 1913 r.

III. Początki działania szkoły - działalność szkoły od 1916 r.

Dzieje szkoły w Chruślinie sięgają roku 1916, kiedy to na terenie wsi w wynajętych pomieszczeniach wiejskich utworzono jednoklasową szkołę. Nauczycielką w tej szkole była p. Filipowiczówna. Funkcję tę pełniła przez rok.

W roku 1917 dzieci uczyła p. Olga Zub, która pracowała tylko do Świąt Bożego Narodzenia. W następnym roku szkolnym posadę nauczyciela objął p. Józef Morawski, który w szkole w Chruślinie pracował przez okres dwóch lat. W tym czasie do szkoły uczęszczało 110 uczniów. Kolejnym nauczycielem został p. Fabian Samsunowski.

Pewna stabilizacja w zatrudnieniu datuje się na rok 1922, kiedy na stanowisku nauczyciela oraz kierownika szkoły zatrudniony został p. Władysław Góralski. Wrażenia z początku pracy w tej szkole p. Góralski zawarł w pierwszej kronice szkolnej:

„(…) Ludność wioski Chruślina, o ile mogłem wywnioskować, dość życzliwie mnie przyjęła, jako nauczyciela i wychowawcę swoich dzieci…”

Oprócz realizacji programu dydaktycznego w szkole realizowany był program wychowawczy, który obejmował uroczyste obchodzenie świąt narodowych, odczyty, wycieczki.

Zdjęcie 1. *Pan Władysław Góralski z uczniami przed budynkiem szkoły*

Zdjęcie 2. *Uczniowie podczas lekcji w budynku starej szkoły*

W 1923r. utworzono II klasową Szkołę Podstawową w Chruślinie i zatrudniony został dodatkowy nauczyciel, p. Mikołaj Gembatnik. W roku szkolnym 1924/25 do szkoły w Chruślinie przeniesiona została klasa IV z pobliskiej szkoły w Owczarni wraz z nauczycielką p. Marią Kreczyńską. Następny rok przyniósł kolejne zmiany. Do czteroklasowej Publicznej Szkoły Powszechnej w Chruślinie została wcielona całkowicie zlikwidowana szkoła w Owczarni, a grono pedagogiczne zostało zasilone o nowego nauczyciela, p. Rocha Kochańskiego. W roku 1926 odwołano ze stanowiska dotychczasowego kierownika p. Władysława Góralskiego, a mianowano na jego miejsce najpierw p. Kazimierza Kiszkę, a następnie p. Władysława Wróblewskiego. Ten stan zatrudnienia na stanowisku kierownika szkoły trwał przez trzy następne lata, kiedy to w 1929 roku na stanowisko powrócił p. Góralski.

Przez cały ten okres działalności szkoły kierownictwo placówki borykało się z trudnościami lokalowymi. Niedostatek lokalowy był tematem wielu spotkań z rodzicami. Na jednym z zebrań gospodarze podjęli decyzję o zbiórce pieniędzy i zakupie budynku z przeznaczeniem na szkołę.

Od 1926 r. szkoła posiadała własny budynek, składający się z trzech sal lekcyjnych, który został zakupiony i zestawiony na gruncie ofiarowanym przez pana Wincentego Barana. W tym roku użytkowano dwie sale lekcyjne, a od następnego roku również trzecią salę, wyremontowaną dla potrzeb szkoły. Obok szkoły wybudowany został również budynek mieszkalny.

Zdjęcie 3. *Dzieci przed budynkiem szkoły*

W kolejnych latach w szkole powstała świetlica i sklepik szkolny, a przy szkole ogródek, w którym uczniowie uczyli się uprawy roślin.

Po reformie oświaty w 1932 roku szkoła w Chruślinie podniosła swój stopień organizacyjny najpierw do II – go, a następnie do III – go stopnia. Taki stan organizacyjny trwał aż do wybuchu II wojny światowej.

Praca szkoły podczas II wojny światowej oparta była na prawie okupantów. Nauka w szkole prowadzona była każdego roku, choć z wieloma przerwami. W tym okresie nauka ograniczała się tylko do nauczania czytania, pisania i liczenia. Zawieszone były działania wszystkich organizacji uczniowskich i kół zainteresowań.

Szkoła w Chruślinie rozpoczęła swoją działalność zaraz po wyzwoleniu ziem wschodnich. Podczas działań wojennych budynek szkolny nie uległ zniszczeniu. Od 1 września 1944 roku w naszej szkole rozpoczęli pracę p. Maria Kobylińska, p. Tadeusz Kobyliński oraz p. Józef Kwiatek. Kierownikiem szkoły w dalszym ciągu był p. Władysław Góralski. Dzięki staraniom Komitetu Rodzicielskiego w 1954 roku do budynku szkoły dobudowana została jeszcze jedna sala lekcyjna. W roku szkolnym 1948/49 szkoła przemianowana została na Szkołę Ogólnokształcącą Stopnia Podstawowego i wprowadzony został egzamin kwalifikacyjny dla uczniów klas starszych.

Z polecenia władz oświatowych w 1956 roku utworzony został punkt filialny w Chruślankach Mazanowskich, gdzie kierownikiem, a zarazem

nauczycielem była pani Irena Solis. Po ośmioletniej działalności w 1964 roku punkt filialny został zamknięty.

Wraz z nadejściem nowego roku szkolnego 1962/63 nadeszła zmiana na stanowisku kierownika szkoły. Po wieloletniej pracy na emeryturę przeszedł pan Władysław Góralski, a jego obowiązki przejął pan Jan Zarębski. Podsumowanie swojej wieloletniej pracy pan Góralski zawarł w zebranych w kronice szkolnej wspomnieniach:

„(…) Przez z górą lat czterdzieści kroczyłem drogą wytkniętą i widocznie szedłem krokiem zbyt wolnym, bo nie stanąłem u celu. Tym się jednak nie zrażam, bo wierzę, że moją pracę weźmie ktoś inny z silną wolą i nieugiętym charakterem i będzie ją kontynuował z pożytkiem dla uczącej się młodzieży, rodziców i naszej Ojczyzny…"

Od roku 1966, po wejściu nowego systemu oświatowego, szkoła w Chruślinie realizowała program pełnej szkoły ośmioklasowej. Przy szkole działało również przedszkole wiejskie, w którym opiekę sprawowało Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Wychowawczyniami w przedszkolu były panie: Eugenia Kurdziołek, Rozalia Kowalska, Zdzisława Kozieł i Regina Czapla. Przedszkole w roku 1975 przemianowano na oddział przedszkolny przy szkole.

Bardzo zły stan techniczny budynku szkoły spowodował, że zrodziła się myśl budowy nowej szkoły. Kierownik placówki, pan Jan Zarębski, rozpoczął starania u władz, aby powstał taki budynek. Rok szkolny 1968/69 był wielkim świętem dla całej społeczności, ponieważ uczniowie rozpoczęli rok w nowo wybudowanym budynku z pełnym wyposażeniem dydaktycznym, sportowym i socjalnym. Obok szkoły wybudowany został również dom nauczyciela.

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Oświaty i Wychowania w roku szkolnym 1973/74 szkołę w Chruślinie przemianowano na Zbiorczą Szkołę Podstawową, wcielając do niej uczniów z klas V - VIII ze szkoły im. Marii Konopnickiej w Niesiołowicach, która z oddziałem przedszkolnym i klasami I – IV stała się filią szkoły w Chruślinie.

Zdjęcie 4. *Budynek Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Niesiołowicach. Od 1973 r. filia Szkoły Podstawowej w Chruślinie*

IV. Kluczowe momenty w historii szkoły

Rok	Wydarzenie /stopień organizacyjny /nazwa placówki
1916	Powstanie szkoły w Chruślinie (jednoklasowa szkoła z czterema oddziałami)
1918	Półroczna przerwa w działalności szkoły
1922 – 1926 1929 – 1963	Pełnienie funkcji kierownika szkoły przez p. Władysława Góralskiego
1926 – 1929	Powołanie na kierownika p. Władysława Wróblewskiego
1923	Zmiana stopnia organizacyjnego do dwuklasowej Szkoły Powszechnej
1925	Zmiana stopnia organizacyjnego do trzyklasowej Szkoły Powszechnej
1926	Zmiana stopnia organizacyjnego do czteroklasowej Szkoły Powszechnej
1926	Postawienie drewnianego budynku szkoły (2 sale i mieszkanie)
1927	Oddanie do użytku szkoły trzeciej sali lekcyjnej
1929	Zorganizowanie przy szkole pracowni przyrodniczej
1932	Reorganizacja szkoły do II -go stopnia,
1938	Reorganizacja szkoły do III -go stopnia,
1948	Zmiana nazwy szkoły na Szkoła Ogólnokształcąca Stopnia Podstawowego
1954	Rozbudowa budynku głównego o czwartą salę lekcyjną
1956 – 64	Powstanie i funkcjonowanie punktu filialnego w Chruślankach Mazanowskich
1963 – 1974 1976 – 1987	Pełnienie funkcji kierownika szkoły przez p. Jana Zarębskiego
1966 - 68	Budowa nowego budynku szkolnego
1968	Oficjalne oddanie do użytku nowego budynku szkolnego- przenosiny
1966	Powstanie przedszkola wiejskiego prowadzonego przez TPD
1973	Przekształcenie organizacyjne placówki; powstanie Zbiorczej Szkoły Podstawowej w Chruślinie
1973	Powstanie filii szkoły w Niesiołowicach
1974 – 1976	Powołanie na dyrektora szkoły p. Ryszarda Giezka
1987	Powołanie na stanowisko dyrektora szkoły pana Janusza Goliszka

1991	Utworzenie biblioteki szkolno– publicznej z siedzibą w szkole
1992	Wpis szkoły do rejestru Zdrowych Szkół
1992	Wydanie pierwszego numeru gazetki szkolnej "Szkolne Echo"- forma ścienna
1993	Powołanie na dyrektora szkoły p. Barbarę Kreto
1993	Zmiana nazwy szkolnej gazetki na "Szkolny Poślizg"- periodyk
1994	I miejsce w ogólnopolskim konkursie Ligi Ochrony Przyrody
1999	Reorganizacja szkoły- szkoła podstawowa sześcioklasowa
1999	Powstanie pracowni komputerowej
2003	Uzyskanie Wojewódzkiego Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie
2004	Uruchomienie strony internetowej szkoły
2008	Powierzenie obowiązków dyrektora szkoły p. Katarzynie Piłat
2009	Powołanie na stanowisko dyrektora szkoły p. Katarzynę Piłat
2009	Remont elewacji szkoły i parkingu szkolnego
2010	Urządzenie kącika zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”
2011	Budowa szkolnego placu zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”
2013	Powstanie przedszkola „Wesoła Akademia Przedszkolaka” w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego
2014	Powołanie na stanowisko dyrektora szkoły p. Mieczysława Muszkiewicza
2014	Zewnętrzna ewaluacja pracy szkoły
2014	Budowa i uroczyste otwarcie boiska wielofunkcyjnego
2014	Rewitalizacja placu szkolnego
2015	Zakończenie projektu „Wesoła Akademia Przedszkolaka”, przekształcenie przedszkola WAP w przedszkole samorządowe
2015	Nadanie szkole imienia **Powstańców Styczniowych**
2016	Obchody Jubileuszu 100 - lecia szkoły Nadanie sztandaru szkole

V. Patron szkoły od roku 2016

Zdjęcie 5. *Pomnik Powstańców Styczniowych na Złotej Górze*

Szkoła Podstawowa w Chruślinie jest placówką o bardzo długiej i bogatej tradycji. Stojąc u progu tak ważnego jubileuszu, jakim jest 100 - lecie istnienia szkoły oraz w poszanowaniu tradycji i pracy swoich poprzedników, cała społeczność szkolna postanowiła podjąć wysiłek nadania szkole imienia.

Wybór na patrona szkoły **Powstańców Styczniowych** poprzedziły ogólnospołeczne konsultacje. Wybór takiego patrona wynikał ze świadomości ogromnej roli, jaką pełni szkoła w procesie zachowania i przekazywania historii regionu, pamięci o osobach zasłużonych dla naszej „Małej Ojczyzny".

Jest również wyrazem wdzięczności dla wszystkich, dzięki którym szkoła w Chruślinie istnieje i rozwija się od stu lat. To dzięki tej społeczności nigdy nie zabrakło starań o zapewnienie właściwych warunków materialnych i duchowych dla wszechstronnego rozwoju młodego pokolenia.

Wybierając na patrona szkoły Powstańców Styczniowych składamy im hołd za ich ofiarność, męstwo i bohaterstwo. Doceniamy ich wkład w walce o wolność naszej Ojczyzny.

Powstanie Styczniowe wybuchło 22 stycznia 1863 roku i trwało do jesieni 1864 roku. W okresie powstania doszło w Chruślinie do dwóch bitew. Walki pomiędzy Polakami i wrogimi nam Rosjanami rozegrały się w maju i sierpniu 1863 roku. W maju 1863 roku potyczkę z Kozakami stoczył tu słynny pułkownik, Marcin Lelewel- Borelowski. W dniu 4 sierpnia 1863 roku odbyła się druga zwycięska bitwa pułkownika Michała Kruka - Heydenreicha. O zwycięstwie polskim w tej bitwie zadecydowało umiejętne wykorzystanie terenu zadrzewionego i pofałdowanego, nad którym górowała tzw. pozycja Lelewela, otoczona z trzech stron głębokim parowem oraz właściwe ugrupowanie sił polskich.

Wśród mieszkańców Chruśliny funkcjonowały dwie nazwy wzgórza – „Parszywa Góra” i „Złota Góra”. Te nazwy, o krańcowo odmiennym zabarwieniu uczuciowym, wiążą się z dwoma walkami: pierwszą nierozstrzygniętą (od tego „Parszywa Góra”) i z drugą zakończoną zwycięstwem, która przyniosła chwałę jej uczestnikom.

Mieszkańcy Chruśliny wybudowali na tym wzgórzu pomnik ku czci Powstańców i stawiali rocznicowe krzyże. Przy pomniku odbywały się uroczystości 130 - stej i 150 - tej rocznicy powstania styczniowego, odprawiono Msze Święte polowe.

W 1993 roku odsłonięto tablicę poświęconą postaci generała Michała Kruka- Heydenreicha. Widowiskowa rekonstrukcja bitwy z 4 sierpnia 1863 roku odbyła się w sierpniu 2013 roku.

Staraniem dyrektor szkoły p. Barbary Kreto powstała ścieżka dydaktyczna "Złota Góra”. Nauczyciele prowadzą tą trasą dydaktyczną kolejne pokolenia uczniów szkoły w Chruślinie i wraz z nimi opiekują się tym pomnikiem.

Przyjeżdżają tu również wycieczki uczniów z innych szkół, chcąc poznać miejsce i historię zwycięskiej bitwy powstania styczniowego.

Nadanie szkole imienia **Powstańców Styczniowych** w naturalny sposób pozwala na trwałe upamiętnienie i powiązanie historii walk wyzwoleńczych z naszą miejscowością i szkołą. Akt ten pozwoli pozyskać do współpracy instytucje i osoby związane z tym patronem, a jednocześnie znacznie poszerzy zakres możliwości rozwoju szkoły i wzbogaci jej tradycje.

Zdjęcie 6. *Szkice projektowe sztandaru szkoły*

VI. Formy działalności szkoły w Chruślinie wczoraj i dziś

Proces dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczy szkoły odbywa się nie tylko podczas zajęć dydaktycznych, ale także dzięki różnym formom działalności pozalekcyjnej oraz pracy uczniów w różnych organizacjach.

Na przestrzeni lat w różnych okresach funkcjonowania szkoły działało wiele organizacji uczniowskich. Należy w tym miejscu je wymienić.

1. Szkolna Kasa Oszczędności

Początki działalności Szkolnej Kasy Oszczędności przypadają na rok 1935, co potwierdzają zapisy w kronice szkolnej. Poprzez oszczędzanie w SKO dzieci uczyły się racjonalnego gospodarowania własnymi oszczędnościami. W miesiącu październiku każdego roku, w ramach działalności SKO, organizowano wiele uroczystości popularyzujących działalność szkolnej kasy. Od 1968 roku SKO działało we współpracy z Bankiem Spółdzielczym w Józefowie nad Wisłą.

2. Związek Harcerstwa Polskiego

Pierwsze wzmianki o działalności ZHP na terenie szkoły pochodzą z lat pięćdziesiątych. Swoim programem i metodami działania związek umożliwiał dzieciom rozwijanie swoich zainteresowań. Działalność ZHP obejmowała dwie drużyny: harcerską i zuchową. Harcerze i zuchy poznawali swoje środowisko, kultywowali obrzędy i tradycje, brali czynny udział w przygotowywaniu uroczystości szkolnych oraz dbali o okoliczne miejsca pamięci.

Zdjęcie 7. *Drużynowy p. Kazimierz Cieślik z drużyną harcerską*

Zdjęcie 8. *Harcerze i nauczyciele: p. Kazimierz Cieślik, p. Janina Peczko - Dąbrowska, p. Teresa Szwed, p. Danuta Podgórska, p. Irena Solis, ks. Grzegorz Pawłowski*

3. Samorząd Uczniowski

Początki działalności SU sięgają roku 1968. Dynamiczniejszy rozwój Samorządu Uczniowskiego nastąpił w latach 80 - tych. Nawiązała się współpraca z samorządami uczniowskimi innych szkół w celu organizacji wspólnych zabaw i wieczorków tanecznych. Dzięki zaangażowaniu samorządu i opiekunów zmieniony został wystrój korytarza szkolnego i niektórych klasopracowni. Przez pewien okres w szkole działał tzw. mały SU – dla klas 0 – III oraz tzw. duży dla klas starszych. Z czasem samorząd przejął organizację i współorganizację imprez i uroczystości szkolnych, tj. andrzejki, walentynki, Dzień Chłopaka, Dzień Wiosny, Dzień Kobiet, ślubowania klasy I. Zajął się również organizacją dyskotek szkolnych: andrzejkowej, karnawałowej i innych. Od wielu już lat na korytarzu szkoły w wykonaniu SU ukazują się okolicznościowe gazetki ścienne. Samorząd włącza się w różne akcje, np. „Góra Grosza”, zbieranie baterii i plastikowych korków. Przedstawiciele SU reprezentują szkołę na zewnątrz w Młodzieżowej Radzie Gminy, opiniują dokumenty szkolne oraz wydają gazetę szkolną. Praca w Samorządzie Uczniowskim rozwija wśród uczniów samorządność, odpowiedzialność i kreatywność.

Zdjęcie 9. *Pierwszy Dzień Wiosny - Konkurs Mam Talent*

Zdjęcie 10. *Wizyta św. Mikołaja*

Zdjęcie 11. *Część artystyczna z okazji Dnia Kobiet*

Zdjęcie 12. *Zabawa andrzejkowa*

4. Liga Ochrony Przyrody

Zdjęcie 13. *Członkowie LOP z dyr. Barbarą Kreto i p. Katarzyną Piłat przy pamiątkowej tablicy w szkolnym ogrodzie*

W szkole w Chruślinie działało Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody oraz Koło Młodych Ekologów. Organizacje te promowały wśród uczniów i lokalnej społeczności wiedzę przyrodniczą oraz zagadnienia ochrony przyrody. Twórcą i opiekunem tych organizacji była p. Barbara Elżbieta Kreto – nauczycielka biologii i przyrody. Podejmowane były m.in. następujące działania: udział w akcji „Sprzątanie świata", dokarmianie zwierząt w okresie zimy, wykonywane były gazetki ścienne o tematyce ekologicznej, ukazywały się artykuły w rubryce „Z ekologią za pan brat" w gazecie *Szkolny Poślizg*, obchodzone były uroczystości z okazji Dnia Ziemi. Organizowano konkursy o tematyce ekologicznej, biwaki ekologiczne dla dzieci, warsztaty tematyczne dla uczniów i nauczycieli. Organizowane były wycieczki turystyczne oraz akcja zadrzewiania środowiska.

Uczniowie uczestniczyli w Forach Ekologicznych organizowanych przez KUL. Dorobkiem koła było stworzenie miejsc zieleni wokół szkoły, ukwiecenie klas. Stała ekspozycja w klasie biologiczno- chemicznej przyczyniła się do uwrażliwienia dzieci na problem ochrony środowiska. Dzięki inicjatywie koła, szkoła zgłoszona została do konkursu „Zdrowa szkoła". Nawiązano współpracę z Wydziałem Ochrony Środowiska w Opolu Lubelskim, Wojewódzką Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Lublinie, Krajowym Centrum Edukacji Ekologicznej. W szkole obchodzony był jubileusz 65-lecia LOP. W ramach promocji edukacji ekologicznej, dla mieszkańców okolicznych wsi, przeprowadzany był przez kilka lat konkurs *„Najpiękniejszy ogród kwiatowy w naszej okolicy"*. Przy szkole

w Chruślinie działała Zielona Szkoła oraz Klub 4 H, zorganizowany przy współpracy Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli.

Przez wiele lat działalność ekologiczna szkoły była dotowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Dzięki Zarządowi Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych w Kazimierzu Dolnym w ogrodzie szkolnym umieszczono tablicę z opracowaną ścieżką dydaktyczną „Złota Góra".

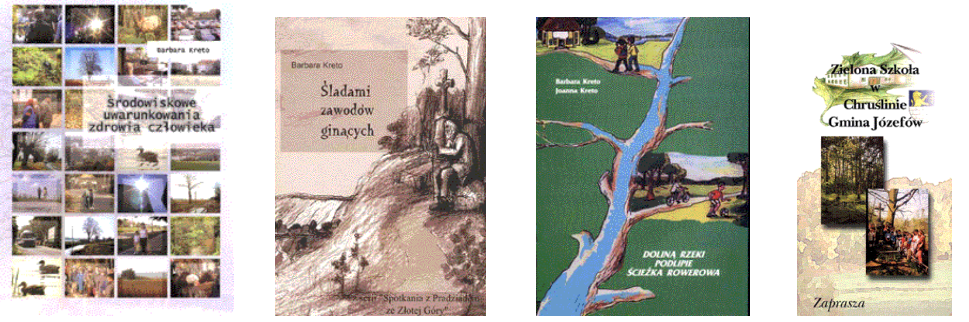

Zdjęcie 14. *Publikacje ekologiczne autorstwa p. dyr. Barbary Kreto*

Zdjęcie 15. *Galeria wybranych działań LOP*

5. Promocja zdrowia

Certyfikat
Wojewódzkiej Sieci
Szkół Promujących Zdrowie
w Lublinie
Pod honorowym patronatem
Wojewody Lubelskiego
i
Marszałka Województwa Lubelskiego
dla
Szkoły Podstawowej
w Chruślinie
Wojewódzki Zespół
ds. Szkół Promujących Zdrowie
Członkowie Zespołu
Lublin dnia 4 kwietnia 2003

Zdjęcie 16. *Certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie z 2003* ***r.***

Z inicjatywy pani dyrektor Barbary Kreto szkoła przystąpiła do realizacji zagadnień Szkoły Promującej Zdrowie. Popularyzacja zdrowego i aktywnego stylu życia zaowocowała wieloma uroczystościami i działaniami, które na stałe wpisały się w kalendarz szkolny. Działania na tym polu przyniosły efekty. W wyniku ogłoszonego przez Instytut Matki i Dziecka w Warszawie konkursu na tzw. Zdrowe Szkoły, nasza placówka znalazła się w ogólnopolskim rejestrze Zdrowych Szkół. Od 2003 roku w szkole funkcjonuje zespół ds. promocji zdrowia, którego koordynatorem był pan Mieczysław Muszkiewicz. W tym czasie szkoła, jako jedyna w powiecie i województwie, otrzymała Certyfikat Szkół Promujących Zdrowie. Przez szereg lat realizowany był w szkole program prozdrowotny "*Po zdrowie na własnych nogach"*. Projekty profilaktyczne znajdowały uznanie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki, która rokrocznie wspierała finansowo realizowane w szkole przedsięwzięcia z tego zakresu, takie jak: konkursy, nagrody, zakupy literatury prozdrowotnej, wydawanie folderów itp.

Zdjęcie 17. *Foldery turystyczne opracowane przez uczniów na zajęciach ścieżki zdrowotnej*

Obecnie funkcję koordynatora ds. ekologii i promocji zdrowia pełni pani Justyna Kamela. Corocznie opracowywany jest program działań ekologiczno- zdrowotnych, w dalszym ciągu kontynuowana jest współpraca ze wspomnianą gminną komisją.

W ramach współpracy i działań własnych w szkole prowadzona jest szeroko zakrojona profilaktyka. Uczniowie uczestniczą w zajęciach propagujących zdrowy styl życia, które często prowadzone są w formach aktywnych. Odbywają się konkursy, rajdy rowerowe, wycieczki, pikniki prozdrowotne. Z działalności tej są opracowywane informacje na stronę internetową i do gazety szkolnej. Dzieci pod kierunkiem nauczycieli opracowują własne publikacje o charakterze prozdrowotnym, np. przewodniki turystyczne z cyklu *"Uczniowie SP Chruślina na turystycznym szlaku "*

Akcja Szkoły Promującej Zdrowie

Zdjęcie 18. *Aktywnie na trasie rajdu rowerowego*

Zdjęcie 19. *Gazetka profilaktyczna Szkoły Promującej Zdrowie*

Piłkarscy mistrzowie województwa w latach 1993; 1994

6. Gazeta szkolna

Od roku szkolnego 1993/1994 ukazuje się gazeta szkolna *„Szkolny Poślizg*”, której pomysłodawcą była p. Joanna Mróz. Jej pierwowzorem była gazetka ścienna ukazująca się od 1992 r. pod nazwą *„Szkolne Echo”*. Początkowo gazetka ukazywała się dzięki dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Z czasem finansowanie pisma przejął budżet szkoły. Pierwsze numery Szkolnego Poślizgu ukazywały się raz w miesiącu, pisane były na maszynie do pisania i zawierały następujące rubryki: „Z ekologią za pan brat”, „Spotkanie z historią”, „ABC o szkole”, „Aktualności”, „Ekspresem”. Z biegiem czasu w piśmie zmieniały się rubryki oraz częstotliwość jego ukazywania się. Uczniowie mają wpływ na kształt i zawartość pisma, a poruszane tematy dotyczą spraw i wydarzeń z życia szkoły. Przez cały czas przy redagowaniu gazety uczniowie mają wsparcie w nauczycielu – opiekunie gazety szkolnej. Obecnie gazeta ukazuje się kilka razy w roku i zwiera informacje dotyczące życia szkoły.

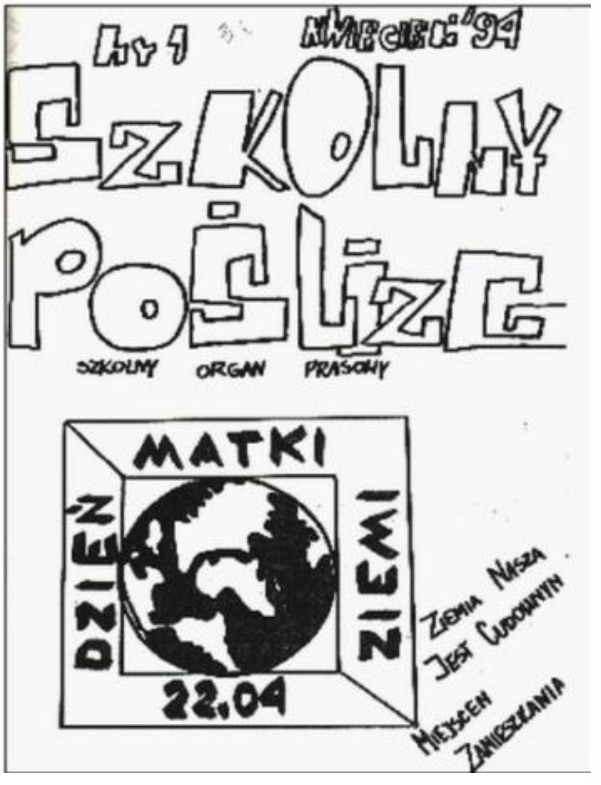

Zdjęcie 20. *Pierwszy numer gazety*

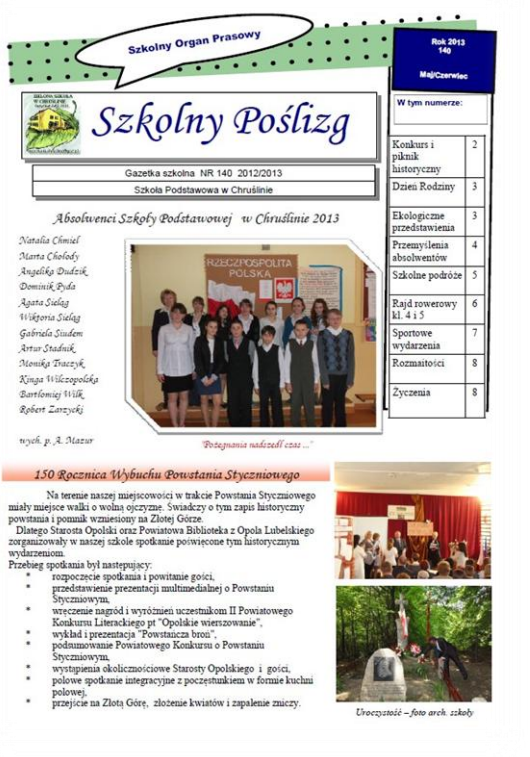

Zdjęcie 21. *Numer gazety składany komputerowo*

7. Strona internetowa szkoły

Od roku 2004 staraniem ówczesnego nauczyciela informatyki, p. Mieczysława Muszkiewicza, powstała strona internetowa szkoły. Strona poszerzyła możliwości dotarcia do szerokiej rzeszy odbiorców z informacjami o działalności szkoły. Publikowane na niej informacje, ogłoszenia i relacje dały możliwość dotarcia do wszystkich zainteresowanych działalnością naszej placówki. Współudział w jej redagowaniu mieli zarówno nauczyciele, jak i uczniowie. To oni dostarczali i dostarczają materiały do jej redagowania.

Obecnie szkolna www pracuje w oparciu o nowoczesny system zarządzania treścią tzw. CMS - Content Management System, stanowiąc ważny element komunikacji społeczności szkolnej.

Zdjęcie 22. *Obecny wygląd strony internetowej szkoły*

Zdjęcie 23. *Wygląd witryny www dawniej www.spchruslina.interia.pl*

8. Tradycje szkolne

Na przestrzeni lat organizowane były działania, mające na celu wszechstronny rozwój dzieci. W miarę potrzeb i możliwości organizowane były kółka zainteresowań, zajęcia wspomagające, działały w szkole organizacje uczniowskie. Dzieci rozwijały swoje umiejętności poprzez organizowanie wielu uroczystości szkolnych, upamiętniając w ten sposób święta narodowe i okolicznościowe. Wszystkie z podejmowanych działań znalazły odzwierciedlenie w kronikach szkolnych, jak również w powstałych filmach okolicznościowych w ramach cyklu "Przedstawienia szkolne", "Wspomnienia szkolne".

Ważnym elementem działalności szkoły jest organizacja i udział w tematycznych konkursach szkolnych, jak i pozaszkolnych. Długą tradycją cieszy się konkurs informatyczny pt. "Kartka świąteczna", konkursy plastyczne i ekologiczno - prozdrowotne.

Wydarzenia i uroczystości z życia szkoły dokumentowane są w kronikach szkolnych. W archiwum szkolnym znajduje się kronika z początków działalności szkoły. Od kilku lat ważniejsze wydarzenia dokumentowane są również na gazetce ściennej „*Co w szkole piszczy*”.

W szkole prowadzona jest od wielu lat galeria prac plastycznych, która zdobi korytarze szkolne. Spośród nich raz w miesiącu wyróżniana jest jedna praca i eksponowana jako praca miesiąca.

Tradycją wśród uczniów i nauczycieli jest odwiedzanie i dbanie o okoliczne miejsca pamięci. Uczniowie wraz z wychowawcami porządkują te miejsca oraz zapalają znicze.

Od wielu lat w szkole prowadzona jest „Galeria Absolwentów”.

Zdjęcie 24. *Okładki wybranych filmów*

Zdjęcie 25. *Uczeń wraz ze swoją klasą wiesza tablicę absolwentów*

Zdjęcie 26. *Dzieci w trakcie porządkowania miejsca pamięci narodowej na Złotej Górze*

9. Współpraca szkoły ze środowiskiem

Od początku, w różnych okresach swojej działalności, szkoła współpracowała ze środowiskiem. Począwszy od korzystania z udostępnionych przez gospodarzy pomieszczeń do nauki w pierwszych latach jej działalności, poprzez działalność tzw. Opieki Szkolnej w okresie międzywojennym, po szeroką współpracę w obecnych czasach.

Szkoła, działając aktywnie na rzecz edukacji i wychowania młodych pokoleń, starała się skupiać wokół siebie instytucje wspierające i współpracujące. Wspólnie z różnymi instytucjami realizowane były w szkole projekty, akcje, przedsięwzięcia i konkursy o charakterze edukacyjnym. W ramach tej działalności nawiązano współpracę z Urzędem Wojewódzkim w Lublinie podczas realizacji projektów: utworzenia przedszkola *Wesołej Akademii Przedszkolaka*, projektu edukacyjnego *Wsparcie na Starcie*, świetlicy *„Pokolenia*". Współpracujemy również z Komendą Powiatową Policji, z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska, Gminnym Zespołem d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas realizacji projektów o charakterze profilaktycznym. Nawiązano współpracę z Gminnym Centrum Kultury w Józefowie nad Wisłą. Dzieci biorą udział w organizowanych przez GCK konkursach, pokazach czy zawodach sportowych. Bardzo cenną jest współpraca z pobliskimi szkołami, z którymi prowadzimy wymianę kulturalną, organizujemy wspólne wycieczki, biwaki i spotkania.

Duże wsparcie w swojej działalności placówka znajduje w społeczności lokalnej- wśród Rady Rodziców, Ochotniczej Straży Pożarnej, Kole Gospodyń Wiejskich, jak i osób prywatnych, którym oświata w miejscowości jest szczególnie bliska.

W jej murach spotykają się ludzie i instytucje działające na rzecz społeczności lokalnej. Odbywają się w niej imprezy i uroczystości środowiskowe organizowane przez szkołę, jak i inne instytucje. Wymienić tu należy: rocznicowe obchody 130. i 150. rocznicy wybuchu powstania styczniowego, wojewódzkie obchody jubileuszu Ligi Ochrony Przyrody (rok 1993), środowiskowe spotkanie wigilijne (2008), Dzień Kobiet (2010 r.), Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, choinka szkolna i wiele innych imprez, w których uczestniczy społeczność lokalna.

Pomieszczenia szkolne udostępniane były na różne spotkania, zebrania wiejskie. Szkoła jest siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej podczas wyborów odbywających się w naszym kraju.

Nie sposób przecenić życzliwość ludzi wspierających placówkę swoją pracą i ofiarnością. Zawsze można liczyć na wsparcie rodziców podczas prac wokół szkoły i na jej terenie. Rodzice czynnie uczestniczą w jej życiu, pomagając podczas organizacji wszystkich imprez i uroczystości.

Ważne wsparcie otrzymujemy od tych mieszkańców i absolwentów, którzy działając w strukturach samorządowych czy wyższego szczebla, zawsze pamiętają o swojej szkole i jej potrzebach. *Dziękujemy.*

Zdjęcie 27. *Opłatek środowiskowy 2008 r.*

Zdjęcie 28. *Dzień Babci i Dziadka 2013 r.*

Zdjęcie 29. *Piknik Rodzinny 2014 r.*

Zdjęcie 30. *Gminny konkurs historyczny 2013 r.*

Zdjęcie 31. *Międzygminny Konkurs Ortograficzny 2014 r.*

Zdjęcie 32. *Z wizytą w Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej w Prawnie 2014 r.*

Zdjęcie 33. *Zajęcia w Domu Rekolekcyjnym w Kaliszanach 2014 r.*

Zdjęcie 34. *Dzień Ziemi 1999 r.*

Zdjęcie 35. *Drużyna piłkarska 2013 r.*

Zdjęcie 36. *Zawody Powiatowe w Tenisa Stołowego – Łaziska 2015 r.*

10. O tym warto wspomnieć

W 1999 r. reforma oświaty sprawiła, że nasza szkoła przekształcona została w szkołę sześcioklasową. Jest ona kameralną i niewielką placówką oświatową. Dyrektorzy dbają, aby pracownie, w których uczą się dzieci, doposażane były w nowe meble i sprzęt oraz pomoce dydaktyczne.

Uczniowie zdobywają wiadomości informatyczne i doskonalą je podczas zajęć komputerowych w pracowni informatycznej, która wyposażona jest w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Pracownia cały czas jest unowocześniana.

Swoją sprawność fizyczną uczniowie starsi i młodsi mogą doskonalić na obiektach sportowych powstałych na terenie szkoły.

Od 2011r. maluchy mają swój kącik zabaw. Sala zabaw zastała wyremontowana i wyposażona w sprzęt i pomoce dydaktyczne z funduszy w ramach programu rządowego Radosna Szkoła. Celem programu jest zapewnienie najmłodszym uczniom właściwego rozwoju psychofizycznego i warunków do aktywności ruchowej, porównywalnej ze standardami wychowania przedszkolnego. Uczniowie bardzo chętnie przebywają w tej sali. Podczas zabaw konstruują różne budowle z klocków, pokonują tory przeszkód, wykonują ćwiczenia gimnastyczne oraz współzawodniczą w zabawach i grach.

W grudniu 2011 r. do użytku dzieci oddany został długo oczekiwany plac zabaw. Ta przyszkolna inwestycja wyposażona jest w nowoczesny i bezpieczny sprzęt: zjeżdżalnię, huśtawki, karuzelę, drabinki. Od chwili otwarcia plac ten jest bardzo lubianym miejscem zabaw wszystkich uczniów.

Od listopada 2014 r. uczniowie naszej szkoły mają do dyspozycji wielofunkcyjne boisko. Po wielu latach oczekiwań „na klepisku”, jak śpiewali uczniowie podczas uroczystego otwarcia boiska, powstał wielofunkcyjny obiekt sportowy, z którego korzystają nie tylko uczniowie szkoły, ale i mieszkańcy okolicznych wsi. Podczas zajęć sportowych uczniowie rozgrywają na tym obiekcie mecze piłki nożnej, siatkówki oraz koszykówki.

Dzięki wytrwałej pracy grupy nauczycieli z naszej szkoły oraz wsparciu pana wójta – Grzegorza Kapicy, pani dyrektor ZSO w Józefowie nad Wisłą i pani dyrektor naszej szkoły od kwietnia 2013 r. w szkole rozpoczęła działalność Wesoła Akademia Przedszkolaka – przedszkole dla dzieci 3 – 4-letnich. Przez okres 21 miesięcy przedszkole współfinansowane było z Europejskiego Funduszu Społecznego, a obecnie z budżetu gminy.

Podczas pobytu w przedszkolu maluchy mają zapewnione różnorodne zajęcia dydaktyczno- wychowawcze, troskliwą opiekę oraz moc wrażeń i atrakcji.

W 2015 r. na mocy Uchwały Rady Gminy w Józefowie nad Wisłą NR IX/64/2015 z mocą obowiązującą od 01-IX-2016 r. Szkoła Podstawowa w Chruślinie otrzymała imię Powstańców Styczniowych. Wydarzenie to ma duże znaczenie dla społeczności szkolnej i środowiska - dla całej naszej Małej Ojczyzny. Pamięć o bohaterach bitew chruślińskich z okresu powstania styczniowego była i jest ciągle żywa.

Rok 2016 w historii naszej szkoły zapisze się złotymi zgłoskami, ponieważ w tym roku obchodzimy uroczysty jubileusz 100 - lecia szkoły oraz uroczystość nadania naszej placówce sztandaru.

Obiekty szkolne powstałe w latach 2010-2015

Zdjęcie 37. *Plac zabaw powstały w ramach programu „Radosna Szkoła" rok 2011*

Zdjęcie 38. *Wesoła Akademia Przedszkolaka - projekt 2013 r.*

Zdjęcie 39. *Boisko wielofunkcyjne przy szkole rok 2014*

Zdjęcie 40. *Kącik zabaw powstały w ramach programu „Radosna Szkoła" rok 2010*

VII. Kadra pedagogiczna na przestrzeni wieku

„Nauczyciel … to jedna z najbardziej wyjątkowych postaci na całym świecie, bo któż inny mógłby każdego dnia ofiarowywać to, co w nim najlepszego, cudzym dzieciom?”

D. Beisser

1. Kierownicy/ Dyrektorzy szkoły

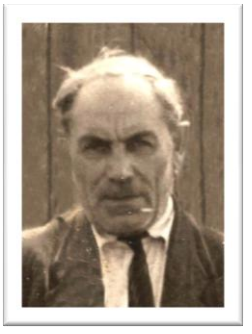

p. Władysław Góralski
1922 – 1926 r.
1929 – 1963 r.

p. Jan Zarębski
1963 – 1974 r.
1976 – 1987 r.

p. Ryszard Giezek
1974 – 1976 r.

p. Władysław Wróblewski 1926 – 1929 r.

p. Janusz Goliszek
1987 – 1993 r.

p. Barbara Kreto
1993 – 2008 r.

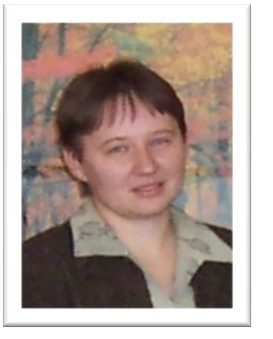

p. Katarzyna Piłat
2008 – 2014 r

Obecny dyrektor szkoły od 2014 r.

p. Mieczysław Muszkiewicz

2. Wykaz nauczycielipracujących od 1916 do 2016 roku.

1. PaniFilipowicz
2. Olga Zub
3. Józef Morawski
4. Fabian Samsunowski
5. Władysław Góralski
6. Mikołaj Gembatnik
7. Maria Kreczyńska
8. Roch Kochański
9. Kazimierz Kiszka
10. Irena Rychter
11. Zofia Skulska
12. Władysław Wróblewski
13. Jan Wydra
14. Jan Wawer
15. Leokadia Duma
16. Antonina Sitan
17. Władysław Cichocki
18. Leokadia Cichocka
19. Cecylia Jarmakowicz
20. Helena Miakisz
21. Józef Kwiatek
22. Maria Kobylińska
23. Tadeusz Kobyliński
24. Melania Biernat
25. Bogumiła Góralska
26. Marian Biernat
27. Teresa Szwed
28. Jan Osiak
29. Pelagia Cywińska
30. Irena Solis
31. Marian Grzegorczyk
32. Stanisława Skowron
33. Marek Rządkowski
34. Tadeusz Żaba
35. Daniela Podgórska
36. Anna Wyka
37. Kazimierz Cieślik
38. Janina Dąbrowska
39. Krystyna Iskra
40. Jan Zarębski

41. Helena Turska
42. Jadwiga Całka
43. Barbara Gymborowska
44. Stanisława Widz
45. Krystyna Siudym
46. Julia Tutka
47. Urszula Oleszczuk
48. Bogumiła Cywińska
49. Barbara Stępień
50. Jadwiga Olborska
51. Michalina Zarębska
52. Ryszard Giezek
53. Barbara Szwed
54. Krystyna Kolesińska
55. Bogumiła Kozieja
56. Krystyna Kruk
57. Helena Wołos
58. Barbara Kreto
59. Krzysztof Dzięsław
60. Janina Bocian
61. Ewa Muszkiewicz
62. Janusz Goliszek
63. Lucyna Jaskowska
64. Mieczysław Muszkiewicz
65. Wiesław Kruk
66. Zofia Siudym
67. Szczepan Ambrożkiewicz
68. Anna Kwietniewska
69. Joanna Mróz
70. Katarzyna Żuk
71. Paweł Lipiński
72. Ewa Kułaga
73. Katarzyna Piłat
74. Dorota Dąbek
75. Waldemar Jakubowski
76. Jolanta Jurak
77. Dorota Knap
78. Agnieszka Mazur
79. Jadwiga Trynkiewicz
80. Joanna Błaszczykowska
81. Katarzyna Kamińska
82. Antoni Pielaszkiewicz
83. Jarosław Bryndza
84. Anna Mikos
85. Ewa Wójcik
86. Anna Górczyńska
87. Ks. Ryszard Rak
88. Grzegorz Surowiec
89. Mariola Lebioda
90. Aneta Kalinowska
91. Agata Chosia
92. Edyta Wójtowicz
93. Sławomir Kopeć
94. Ewa Sokołowska
95. Beata Michalec
96. Beata Kozioł
97. Joanna Kasza
98. Ewa Maj
99. Bogumiła Domańska
100. Justyna Kamela
101. Małgorzata Denkiewicz
102. Beata Kosmowska
103. Anna Młynik
104. Marzenna Merwa
105. Małgorzata Nowak
106. Agnieszka Koza
107. Katarzyna Surma
108. Jakub Tarnawski

3. Zdjęcia grona pedagogicznego z różnych okresów historii szkoły

Zdjęcie 41. *Na zdjęciu: p. Danuta Podgórska, p. Janina Peczko - Dąbrowska, p. Irena Solis, p. Teresa Szwed, ks. Grzegorz Pawłowski*

Zdjęcie 42. *Rok 1975. Na zdjęciu: p. Krystyna Siudym, p. Teresa Szwed, p. Michalina Zarębska, p. Janina Dąbrowska, p. Barbara Stępień, p. Ryszard Giezek, p. Irena Solis*

Zdjęcie 43. *Rok 1990. Na zdjęciu: p. Anna Igras (Kwietniewska), p. Michalina Zarębska, p. Barbara Szwed, p. Mieczysław Muszkiewicz, p. Janina Bocian, p. Janina Dąbrowska, p. Krystyna Siudym, p. Barbara Kreto, p. Wiesław Kruk, p. Jan Zarębski, p. Zofia Siudym, p. dyr. Janusz Goliszek, p. Ewa Muszkiewicz, p. Szczepan Ambrożkiewicz*

Zdjęcie 44. *Grono pedagogiczne z 2006 roku. Na zdjęciu: p. Aneta Kalinowska, p. Ewa Muszkiewicz, p. Katarzyna Piłat, p. Barbara Kreto, p. Joanna Mróz, p. Edyta Wójtowicz, p. Sławomir Kopeć, p. Janina Bocian, p. Agnieszka Mazur, p. Mariola Lebioda, p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 45. *Grono pedagogiczne z roku 2013. Na zdjęciu: p. Aneta Kalinowska, p. Ewa Muszkiewicz, p. Edyta Wójtowicz, p. dyr. Katarzyna Piłat, Gminny Inspektor ds. Oświaty p. Tomasz Giza, p. Joanna Mróz, p. Mieczysław Muszkiewicz, p. Agnieszka Mazur, p. Małgorzata Denkiewicz, p. Mariola Lebioda*

4. Nauczyciele obecnie pracujący

1) ***Ewa Muszkiewicz*** *– edukacja wczesnoszkolna*
2) ***Joanna Mróz*** *– edukacja wczesnoszkolna, biblioteka szkolna*
3) ***Katarzyna Piłat*** *– edukacja wczesnoszkolna, plastyka*
4) ***Agnieszka Mazur*** *– język polski, muzyka*
5) ***Mariola Lebioda*** *– język angielski*
6) ***Aneta Kalinowska*** *– wychowanie przedszkolne, historia*
7) ***Edyta Wójtowicz*** *– wychowanie przedszkolne, świetlica*
8) ***Justyna Kamela*** *– przyroda*
9) ***Małgorzata Denkiewicz*** *– matematyka, zajęcia komputerowe*
10) ***Marzenna Merwa*** *– logopedia*
11) ***Małgorzata Nowak*** *– matematyka, zajęcia komputerowe(zastępstwo)*
12) ***Katarzyna Surma*** *– język polski(zastępstwo)*
13) ***Agnieszka Koza*** *– wychowanie do życia w rodzinie*
14) ***Jarosław Bryndza*** *– religia*
15) ***Jakub Tarnawski*** *– muzyka(zastępstwo)*
16) ***Dyr. Mieczysław Muszkiewicz –*** *zaj. techniczne, wych. fizyczne*

VIII. Pracownicy administracji i obsługi

W okresie międzywojennym prace szkoły wspierała tzw. Opieka Szkolna. Składała ona się z opiekuna głównego oraz dwóch mieszkańców wybranych na zebraniu. Miała troszczyć się o rozwój szkoły, sprawować nadzór nad jej majątkiem, planować wydatki, dbać o opał i inne sprawy bytowe. Wśród osób pełniących te funkcje w kronikach szkolnych znajdujemy następujące osoby: Władysław Grzywa, Stanisław Niewielski, Stanisław Solis, Władysław Toczek, Władysław Oświeciński, Henryk Maj, Stanisław Mroczkowski, Józef Traczyk, Stanisław Chmiel, Józef Siudym, Eugeniusz Flik.

Szkoła była i jest miejscem pracy dla lokalnej społeczności. Od momentu wybudowania nowego budynku obsługa szkoły znacznie się powiększyła. W szkole stale zatrudniane były dwie sprzątaczki oraz palacz-konserwator. Na okres grzewczy dodatkowo zatrudniano dwóch palaczy sezonowych. Znajdowali tu pracę mieszkańcy Chruśliny, jak i innych miejscowości. Dzięki ich pracy szkoła stwarzała dzieciom właściwe warunki do rozwoju i nauki. Aby teren szkolny był bezpieczny dla uczniów został wzbogacony o nowe udogodnienia, np. ławki, stojaki na rowery oraz inne elementy poprawiające infrastrukturę szkolną. Od 1988 roku zatrudniony został sekretarz szkoły - p. Wiesław Siudym. Od momentu reformy szkolnej w 1999 roku, dzieci dotychczas dojeżdżające autobusami PKS, są dowożone autobusami szkolnymi, co zapewnia Gmina Józefów nad Wisłą jako organ prowadzący.

Tabela 2. *Pracownicy administracji*

Stanowisko	**Imię i nazwisko**
Główny księgowy	1. Iwona Gąsior Maj 2. Lidia Mazur 3. Sylwia Łukasik 4. Teresa Wójcicka
Sekretarz	1. Wiesław Siudym 2. Monika Krukowicz 3. Aneta Chmiel 4. Justyna Kilian 5. Małgorzata Szymczyk

Tabela 3 Pracownicy obsługi

Zajmowane stanowisko	Imię i nazwisko
Palacz - konserwator	1. Władysław Żurawski 2. Grzegorz Duda 3. Józef Długosz 4. Bogdan Kuzioła 5. Wacław Chmiel 6. Mariusz Lasek 7. Konrad Mazur
Palacz sezonowy	1. Jan Duda 2. Józefa Wąsik 3. Genowefa Siudym 4. Marian Ciężczyk 5. Karol Siudym 6. Dionizy Nowakowski 7. Dionizy Chołody 8. Janina Żurawska 9. Krystyna Grzesiak 10. Ryszard Dąbek 11. Michał Sochaj 12. Zbigniew Chmiel 13. Andrzej Kilian 14. Jan Duda 15. Włodzimierz Duda 16. Wacław Smętek 17. Ryszard Molesztak 18. Józef Michałek 19. Tadeusz Niewielski 20. Aleksander Wilczopolski
Woźny - sprzątaczka	1. Pan Skrzypczyk (brak imienia) 2. Pani Gajewska (brak imienia) 3. Pani Skiba (brak imienia) 4. Balbina Duda 5. Toczek Szczepan

	6. Adolf Siudym 7. Aleksandra Madej 8. Teodora Caban 9. Genowefa Siudym 10. Zofia Molesztak 11. Elżbieta Pietras 12. Bożena Saja 13. Józefa Wąsik 14. Marta Kawałek 15. Janina Chmiel 16. Magdalena Żurawska 17. Beata Makoś 18. Ewa Słotwińska 19. Joanna Małogłowska 20. Teresa Kozioł 21. Alicja Kłudka 22. Małgorzata Teresińska
Kierowcy autobusów szkolnych	1. Stanisław Teresiński 2. Zbigniew Kulig 3. Wojciech Iskra

IX. Zachowane w archiwum

Zdjęcie 46. *Uczniowie z nauczycielami rok 1952 - 1953*
Nauczyciele:
p. Teresa Chadaj – Szwed,
ks. Dominik Maj,
p. Irena Rosińska Solis,
p. Pelagia Cywińska -Śliwka,
dyr. Władysław Góralski,
p. Marian Grzegorczyk,
p. Bogumiła Góralska

Zdjęcie 47. *Pani Janina Peczko – Dąbrowska z klasą*

Zdjęcie 48. *Zespół instrumentalno - muzyczny*

Zdjęcie 49. *Klasa II 1963 r. wychowawca p. Barbara Gymborowska*

Zdjęcie 50. *Rok 1947 Bogumiła Góralska, Melania Biernat z klasą.*

Zdjęcie 51. Klasa VII 1965 r. p. Teresa Szwed, *p. Irena Solis, p. Stanisława Widz, p. Jan Zarębski*

Zdjęcie 52. *Pan Jan Zarębski z klasą - rok 1965*

Zdjęcie 53. *Klasa V 1969r. z p. Ireną Solis*

Zdjęcie 54. *Klasa VIII 1974r. z p. Ireną Solis*

Zdjęcie 55. *Klasa VIII rok 1977 wychowawca p. Irena Solis*

Zdjęcie 56. *Klasa VIII rok 1985 wychowawca p. Michalina Zarębska*

Zdjęcie 57. *Klasa VIII rok 1987 wychowawca p. Krystyna Siudym*

Zdjęcie 58. *Klasa VIII rok 1990 wychowawca p. Wiesław Kruk*

Zdjęcie 59. *Klasa VIII rok 1991 wychowawca p. Barbara Kreto*

Zdjęcie 60. *Klasa VIII 1992 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 61 *Klasa VIII 1993 r. wychowawca p. Janina Bocian*

Zdjęcie 62. *Klasa VIII 1994 r. wychowawca p. Krystyna Siudym*

Zdjęcie 63. *Klasa VIII A 1995 r.*
wychowawca p. Michalina Zarębska

Zdjęcie 64. *Klasa VIII B 1995 r.*
wychowawca p. Anna Kwietniewska

Zdjęcie 65. *Klasa VIII 1996 r.*
wychowawca p. Dorota Dąbek

Zdjęcie 66. *Klasa VIII 1997 r. wychowawca*
p. Mieczysław Muszkiewicz

Zdjęcie 67. *Klasa VIII A 1998 r.*
wychowawca p. Krystyna Siudym

Zdjęcie 68. *Klasa VIII B 1998 r.*
wychowawca p. Janina Bocian

Zdjęcie 69. *Klasa VIII 1999 r.*
wychowawca p. Jolanta Jurak

Zdjęcie 70. *Klasa V 1998 r.*
wychowawca p. Agnieszka Mazur

Zdjęcie 71. *Klasa VIII 2000 r. wychowawca p. Michalina Zarębska*

Zdjęcie 72. *Klasa VI 2000 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 73. *Klasa VI 2001 r. wychowawca p. Janina Bocian*

Zdjęcie 74. *Klasa VI 2002 r. wychowawca p. Agnieszka Mazur*

Zdjęcie 75. *Klasa VI 2003 r. wychowawca p. Janina Bocian*

Zdjęcie 76. *Klasa VI 2004 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 77. *Klasa VI 2005 r. wychowawca p. Mariola Lebioda*

Zdjęcie 78. *Klasa VI 2006 r. wychowawca p. Janina Bocian*

Zdjęcie 79. *Klasa VI 2007 r. wychowawca p. Janina Bocian*

Zdjęcie 80. *Klasa VI 2008 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 81. *Klasa VI 2009 r. wychowawca p. Mariola Lebioda*

Zdjęcie 82. *Klasa VI 2010 r. wychowawca p. Agnieszka Mazur*

Zdjęcie 83. *Klasa VI 2011 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 84. *Klasa VI 2012 r. wychowawca p. Beata Kosmowska*

Zdjęcie 85. *Klasa VI 2013 r. wychowawca p. Agnieszka Mazur*

Zdjęcie 86. *Klasa VI 2014 r. wychowawca p. Mieczysław Muszkiewicz*

Zdjęcie 87. *Klasa VI 2015 r. wychowawca p. Mariola Lebioda*

1. Dokumenty archiwalne

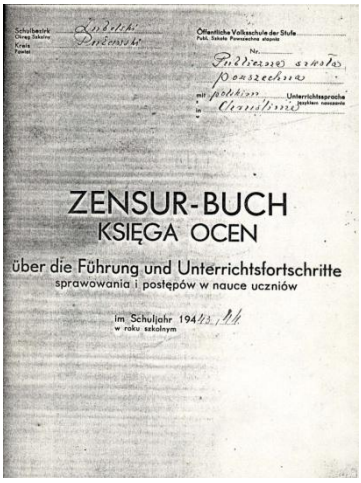

ZENSUR-BUCH
KSIĘGA OCEN
über die Führung und Unterrichtsfortschritte
sprawowania i postępów w nauce uczniów

Zdjęcie 88. *Księga ocen z okresu II wojny światowej*

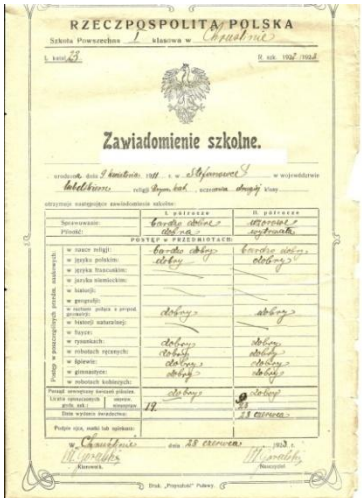

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zawiadomienie szkolne.

Zdjęcie 89. *Świadectwo szkolne z roku 1923*

Zdjęcie 90. *Najstarsza kronika szkolna z lat 1926-1968*

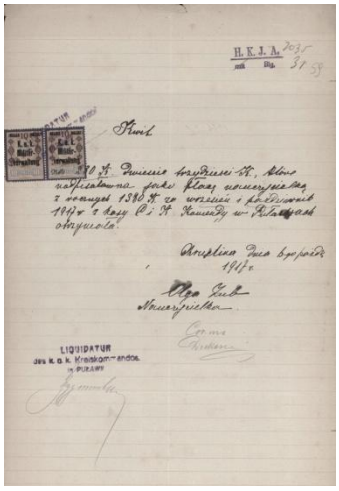

H. K. J. A.
LIQUIDATUR

Zdjęcie 91. *Dokument z 1917 r. Źródło: Archiwum Państwowe.*

X. Zakończenie

Opracowując historię Szkoły Podstawowej w Chruślinie korzystaliśmy przede wszystkim z zasobów szkolnego archiwum dokumentów, kronik oraz ustnych relacji i zbiorów fotografii wieloletnich nauczycieli, pracowników i absolwentów szkoły.

O wielu faktach tylko wspominamy, inne omawiamy dokładniej, co często jest efektem ograniczonej ilości informacji.

Zdajemy sobie sprawę z niedoskonałości opracowania. Mamy jednak nadzieję, że udało nam się zaprezentować najważniejsze etapy rozwoju szkoły, przywołać postaci z jej przeszłości. Wierzymy, że każdy odnajdzie w niej fragment historii ze swojego życia, historii, którą tworzyli przecież ludzie w niej pracujący i uczący się.

Zwracamy się w tym miejscu z podziękowaniami do wszystkich nauczycieli, dyrektorów, pracowników i mieszkańców, którzy udostępnili nam zdjęcia i służyli cennymi informacjami. Bez tej wiedzy praca nie mogłaby powstać w takim kształcie, jakim się udało ją opracować.

Dziękujemy

Zespół redakcyjny

Komitet Organizacyjny Obchodów Jubileuszu 100 -lecia Szkoły Podstawowej w Chruślinie

Zdjęcie 92.

Dyr. Szkoły p. Mieczysław Muszkiewicz, p. Joanna Mróz, Przewodnicząca Rady Rodziców p. Wioletta Kocoń, p. Katarzyna Surma, p. Agata Mikołajewicz, p. Magdalena Żurawska, p. Maria Kowalska, p. Katarzyna Piłat, p. Renata Dobrowolska, p. Aneta Kalinowska. Nieobecne na zdjęciu: p. Agnieszka Mazur, p. Małgorzata Wilk.